

Sayı : E-32661919-610- 134
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

19/12/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazınız.
b) 12/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1733357 sayılı yazınız.
c) 12/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1733959 sayılı yazınız.
ç) 17/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1736862 sayılı yazınız.
d) 19/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1737875 sayılı yazınız.
e) 20/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1739032 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e)'de kayıtlı yazıyla iletilen Bursa Milletvekili Hasan ÖZTÜRK'ün 7/30608, Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/36046, Konya Milletvekili Ali YÜKSEL'in 7/36171, İzmir Milletvekili İbrahim AKIN'ın 7/36172, İzmir Milletvekili Burcugül ÇUBUK'un 7/36173, İzmir Milletvekili Hüsmen KIRKPINAR'ın 7/36242, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/36373, 7/36375 ve 7/36567, Van Milletvekili Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT'in 7/36566 ile Zonguldak Milletvekili Eylem ERTUĞ ERTUĞRUL'un 7/36569 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (20 Sayfa)

7/30608 GK 11

7/36046 GK 41

7/36171-36173 GK 41

7/36242 GK 43

7/36373 GK 45

7/36375 GK 45

7/36566 - 36567 GK 45

7/36569 GK 45

7/36567
GK 45

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/36567 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

FETÖ/PDY terör örgütünün 15 Temmuz 2016 tarihindeki darbe girişiminin ardından Bakanlar Kurulu tarafından verilen 20.07.2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı karar ile 21.07.2016'dan itibaren ülke genelinde Olağanüstü Hâl (OHAL) ilan edilmiştir. OHAL döneminde sonuncusu 701 sayılı "Olağanüstü Hâl Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" olmak üzere toplamda 32 adet OHAL KHK'sı yayımlanmış ve 673, 675, 689, 692, 695 ve 701 sayılı OHAL Kanun Hükmünde Kararnamelerinin Ek listesinde ismine yer verilmek suretiyle 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışında lisansüstü öğrenim görmeye hak kazanan ve FETÖ/PDY terör örgütü ile irtibat ve iltisaklı olan bursiyerlerin öğrencilikle ilişkisi kesilmiştir. Mevzuat hükümleri çerçevesinde, KHK ile ilişkisi kesilen bursiyerler hakkında tazminat takibatına geçilmiştir.

1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun uyarınca yurt dışına gönderilecek kişilerin eğitimlerini başarıyla tamamlayarak bu bursun karşılığı olan mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeleri, getirmedikleri takdirde kendileri için yapılan masrafları faiziyle birlikte geri ödemeleri gerekmektedir. Söz konusu burs, karşılıksız değildir. Bursiyerler, öğrencilikle ilişkisi kesildiği veya mecburi hizmet yükümlülüğünü tamamlamadığı durumlarda kendisine yapılan masrafları faiziyle birlikte geri ödemekle yükümlüdür. Bu yükümlülük hem ilgili mevzuatta hem de kişilerin imzalamış oldukları taahhütnamelerde açıkça düzenlenmiştir. Bu durumun tek istisnası, 1416 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinin ikinci fıkrasında "*Yurt dışına gönderilenlerden ruh veya beden sağlığının öğrenimlerini sürdürmelerine imkân tanınamaması durumunda eğitim ve araştırma hastaneleri veya üniversite hastanelerinden alınacak sağlık kurulu raporu ve Millî Eğitim Bakanlığınca istenen diğer destekleyici belgelerle tespit edilen kişilerin öğrencilikle ilişkisi kesilir. Bu kişilerden tahsil masrafı istenmez ve mecburi hizmet yükümlülüğü bulunmaz.*" hükmü yer almaktadır. Bu maddeyle açık bir şekilde sadece sağlık sebebiyle eğitime devam edemeyenlerin masraf ödemekle yükümlü olmadığı ve mecburi hizmetten muaf tutulacağı belirtilmiştir. Bunun dışındaki sebeplerden dolayı öğrencilikle ilişkisi kesilenlerin kendisine yapılan masrafları geri ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Aynı maddenin birinci fıkrasında "*Geriye çağrılan talebe ile tahsillerini bitirerek iki ay zarfında avdet eylemeyen, 17'nci ve 18'inci maddeler mucibince müracaat ve teklif olunan hizmetleri kabul etmeyen talebe ile bunlardan mecburi hizmet müddeti içinde istifa eden veyahut memuriyetten ihraç cezasına uğrayanlar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ek 34'üncü maddesine göre tahsil masraflarını faizleriyle birlikte ödemeye mecburdur (Ek cümle:3/6/2021-7326/14 md.). Faiz borcunun hesaplanmasında öğrencilerin taahhüdünü ihlal ettiği tarih faiz başlangıç tarihi olarak esas alınır.*" düzenlemesi yer almaktadır. Ancak 675 sayılı OHAL KHK'sı ile bu duruma ilişkin sınırlı bir istisna getirilmiştir. 675 sayılı KHK'nın 10'uncu maddesinde, 673 sayılı KHK'nın 4. maddesi uyarınca öğrencilikle ilişkisi kesilenlerden yapılan masrafların geri alınmayacağı hükmü yer almaktadır. Buna göre yalnızca 673 sayılı KHK'nın 4'üncü maddesi kapsamında ilişkisi kesilen öğrenciler için tazminat yükümlülüğü kaldırılmıştır. İlgili madde 675 sayılı KHK'da düzenlenmiş olmasına rağmen 675 sayılı KHK ile öğrencilikle ilişkisi kesilenler hakkında bir istisna

getirmemiştir. 675 sayılı KHK’da kanun koyucunun istisnai bir düzenleme getirdiğine dair bir başka husus da aynı KHK’nın 10’uncu maddesinin ilk fıkrasında görülmektedir. Anılan fıkra, olağanüstü hâl KHK’ları ile meslekten ve kamu görevinden çıkarılanlar yönünden “*olağanüstü hâl kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamele ile ... meslekten çıkarılan*” ibaresi kullanılarak tüm KHK’lara atıf yapılmıştır. Buna karşılık, öğrencilikle ilişkin kesilmesi bakımından aynı tercihin yapılması mümkünken tam aksine yalnızca 673 sayılı KHK’nın 4’üncü maddesine atıf yapılmıştır. Bu durum, kanun koyucunun bilinçli bir şekilde dar kapsamlı ve istisnai bir düzenleme yapmayı tercih ettiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak sadece 673 sayılı KHK’nın 4’üncü maddesi uyarınca öğrencilikle ilişkisi kesilenler hakkında bir muafiyet getirilmiştir. Bu bir istisna hükmüdür ve istisnaların dar yorumlanması ilkesi gereği bu hükmün diğer KHK’lar kapsamında ilişkisi kesilen öğrencilere uygulanması mümkün değildir.

OHAL döneminde yürürlükte bulunan 02/10/2014 tarihli ve 29137 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan mülga Türk Öğrencilerin Yabancı Ülkelerde Öğrenimleri Hakkında Yönetmelik’in “Mevzuata aykırı hareketlerden dolayı ilişik kesme” başlıklı 30’uncu maddesinde;

“(1) Yurt dışında öğrenimde bulunan öğrencilerden;

...

b) Mevzuata göre ülke için zararlı sayılan fiil ve hareketlerde bulunan veya bu çeşit faaliyetlere katıldıkları belirlenenlerin,

...

yurt dışı temsilciliğinin teklifi üzerine Bakanlıkça ya da adına öğrenim görülen kurum ve kuruluşça öğrencilikle ilişkileri kesilir.” ve “Tazminat” başlıklı 23’üncü maddesinde;

“(1) Mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerden;

...

f) Mevzuata aykırı hareketlerden dolayı öğrencilikle ilişkisi kesilenler ilgili mevzuat hükümleri uyarınca öğrenim masraflarını faizleriyle birlikte ödemekle yükümlüdür.” düzenlemeleri yer almaktadır.

KHK ile ilişkisi kesilen bursiyerlerin imzalamış oldukları taahhütnamelerde “Öğrenimde bulunduğum sürede gerek öğrenimde bulunduğum ülke mevzuatına gerek T.C. kanun, tüzük, yönetmelik ve kararlarına, milletlerarası sözleşme ve anlaşmalarına gerekse bu yüklenme senedi hükümlerine aykırı fiil ve hareketlerde bulunmam durumunda yurda geri çağrılabileceğimi, bu durumda veya söz konusu fiil ve hareketlerim sebebiyle resmî makamlar tarafından Türkiye’ye öğrenimimi tamamlamam gereken süreden önce iadeye mecbur edildiğim takdirde, hakkımda işbu yüklenme senedinde yazılı müeyyidelerle birlikte mevzuatımızın icap ettirdiği hukukî ve cezaî takibatın icrasına muvafakat etmediğim,” ve “İlgili yasa, tüzük ve yönetmeliklerde ve öğrenim planında yazılı hususlar ile MEB, eğitim müşavirliği/ataşeliği, elçilik veya konsoloslüğün emirlerine uymadığım, yasal veya inzibati

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

cezaları gerektiren hareketlerim dolayısıyla MEB'in kararıyla yurda çağrıldığım... takdirde; MEB tarafından benim için yapılmış bütün masrafları masrafin yapıldığı para cinsinden ödemeyi, Türk lirası cinsinden yapılmış harcamaları %50 fazlası ve yasal faizi ile birlikte... nakden ve defaten ödemeyi şimdiden kabul ve taahhüt ederim." beyanları yer almaktadır. Yani bursiyerler, özgür iradesi ile mevzuata ve yüklenme senedindeki hükümlere uymayı ve bu hükümlere aykırı fiil ve hareketlerde bulunması durumunda öğrenim masraflarını faizi ile birlikte ödemeyi taahhüt etmiştir.

KHK ile ilişkisi kesilen bursiyerlerin, öğrenciliğe iade davalarının devam etmesi sebebiyle tazminat takibatına hemen geçilmemiş olup açılan davaların kesinleşmeye başlamasıyla birlikte Türk Borçlar Kanunu'nun alacağın zamanaşımına ilişkin 146'ncı maddesi de göz önünde bulundurularak süreç başlatılmıştır.

673 sayılı KHK ile ilişkisi kesilenler ile 685 sayılı KHK ile kurulan Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararı veya öğrenciliğe iade amacıyla açtıkları davalar sonucunda öğrenciliğe iade edilenler hariç 135 kişi hakkında tazminat takibatına geçilmiştir.

KHK ile ilişkisi kesilen bursiyerler hakkında yürütülen tazminat takibatına ilişkin süreç, yargı aşamasında olduğundan mahkemelerce verilecek karar doğrultusunda hareket edilecektir.